

B Ö L Ü M

5

Toplumsal Gelişim Aşamaları

5.1 Avcı-Toplayıcıdan Süper Akıllı Topluma

İnsanlık tarihi, üretim biçimini ve gündelik hayatı kökten değiştiren beş aşamada incelenir. Bu aşamalar Toplum 1.0'dan Toplum 5.0'a kadar numaralandırılır.

Toplumsal gelişim aşamaları

5.2 Aşamaların Özellikleri

Toplum 1.0		AVCI-TOPLAYICI TOPLUM
İnsanın doğaya tam bağımlı olduğu ilk aşamadır.		
		
YAŞAM	Göçebe yaşam, doğaya tam bağımlılık.	
GEÇİM	Avcılık ve toplayıcılıkla geçim.	
TOPLUM YAPISI	Küçük, akraba temelli gruplar hâlinde yaşama.	

Toplum 2.0

TARIM TOPLUMU

Yerleşik hayata geçişle başlar.

YAŞAM	Yerleşik hayata geçiş, tarım ve hayvancılığın başlaması.
YERLEŞİM	Köylerin ve ilk şehirlerin kurulması.
TOPLUM YAPISI	Yazının icadı, sosyal sınıfların ve ticaretin oluşumu.

Toplum 3.0

SANAYİ TOPLUMU

Sanayi Devrimi ile başlar.

TEKNOLOJİ	Buhar gücü ve makineleşme, Sanayi Devrimi.
ÜRETİM	Fabrikalarda seri üretim.
TOPLUM YAPISI	Kentleşme, işçi sınıfının doğuşu ve sosyal değişimler.

Toplum 4.0

BİLGİ TOPLUMU

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) yükselişiyle başlar.

TEKNOLOJİ	Bilgi ve iletişim teknolojilerinin yükselişi.
ETKİ	İnternet, dijitalleşme ve küreselleşme.
GÜÇ KAYNAĞI	Bilginin birincil üretim faktörü ve güç kaynağı olması.

Toplum 5.0

SÜPER AKILLI TOPLUM

Dijital teknolojilerin insan merkezli bir yaklaşımla kullanıldığı en yeni evredir.

TEMEL FİKİR	Siber ve fiziksel dünyanın (siber-fiziksel sistemler) tam entegrasyonu.
TEKNOLOJİ	Yapay zekâ, nesnelerin interneti (IoT), büyük veri ve robotik gibi ileri teknolojilerin kullanımı.
AMAÇ	Teknolojinin toplumsal sorunları çözmek ve insan refahını artırmak için kullanılması (insan odaklı).

NOT

Bu aşamalar insanlık tarihindeki temel dönüşüm noktalarını temsil eder ve her biri bir öncekinin üzerine inşa edilmiştir. Toplum 5.0, dijital teknolojilerin insan merkezli bir yaklaşımla toplumsal sorunları çözmeyi hedeflediği en yeni evredir.

EK BİLGİ

“Toplum 5.0” kavramı ilk kez Japonya’da, hükûmetin 2016’da yayımladığı bilim ve teknoloji planında ortaya atılmıştır. Sanayideki “Endüstri 4.0” kavramıyla karıştırılmamalıdır: Endüstri 4.0 üretimin dijitalleşmesine, Toplum 5.0 ise bu teknolojilerin toplumun bütününe yarar sağlamasına odaklanır.